

Handläggare
JHDatum
2025-05-13Diarienummer
LI2024/02351Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar från Hyresgästföreningen

Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn

Hyresgästföreningen vill ta tillfället i akt att inkomma med synpunkter på Boverkets rapport *Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, 2024:26/LI2024/02351*.

Hyresgästföreningen välkomnar Boverkets arbete med att analysera och ta fram förslag för att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn. Rapporten speglar nuläget och innehåller viktiga initiativ för att främja återbruk och utveckling av nya arbetssätt. Vi delar analysen om att dagens bygg- och fastighetssektor präglas av resursineffektivitet och att behovet av omställning är akut. Samtidigt vill vi lämna följande synpunkter:

Behov av mer kraftfulla och drivande styrmedel

Boverkets förslag fokuserar huvudsakligen på information och kunskapshöjande insatser samt administrativa åtgärder inom ramen för myndighetens rådighet. Dessa förslag är viktiga men otillräckliga för att nå en snabb och genomgripande omställning. Vi menar att det behöver skapas tydliga ekonomiska incitament för återbruk och resurseffektivt byggande, vilket behöver utredas ytterligare. I detta tror vi att staten på ett tydligare sätt behöver vara med och ta ekonomiskt ansvar för att överbrygga de risker som finns i tidiga skeden gällande nya system och affärsmodeller. Det är också viktigt att styrmedel utformas så att de gynnar långsiktigt hållbar förvaltning av befintliga byggnader, exempelvis genom skattebefriade underhållsfonder, snarare än att fokusera på nyproduktion.

Tilltron till EU måste balanseras

Sverige kan inte ensidigt förlita sig på att EU:s regelverk kommer att driva omställningen i tillräcklig takt. Erfarenheter från arbetet med Omnibus-förordningen visar att EU:s processer är långsamma och ibland oförutsägbara. Flera av de förordningar som nämns i rapporten som pådrivande i arbetet för en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn har den senaste tiden urvattnats och ambitionerna sänkts. Ska utvecklingen kunna fortsätta i den takt som krävs behöver Sverige som komplement utforma egna styrmedel och nationella strategier för cirkulär ekonomi inom bygg- och fastighetssektorn. Att detta inte finns med i rapporten kan bero på att EU:s spårbyte skett förhållandevis nyligen, det är dock viktigt att man förhåller sig till denna nya verklighet och föreslår insatser som driver på utvecklingen.

Bygghfasens avfall behöver lyftas tydligare

Vi noterar att rapporten beskriver den stora mängd avfall som uppstår under byggskedet, inklusive spill, plast och övrigt förpackningsmaterial.

Byggs spill uppskattas till 15–20 procent av använt material, och plastförpackningar är ett återkommande problem. Detta avfall genererar både klimatpåverkan och miljörisker. Dock återspeglas detta inte tillräckligt i åtgärdsförslagen.

Hyresgästföreningen anser att särskilda krav bör ställas på minimering av spill och engångsplast i byggfasen. En resurshushållningsplan, som föreslås i rapporten, är ett steg i rätt riktning, men bör kompletteras med skarpa kvantitativa mål och effektiva styrmedel för att minimera avfallet från byggprojekt.

Socialt ansvar och rättvis omställning

Slutligen vill vi understryka vikten av att cirkulära åtgärder inte får leda till ökade kostnader som vältras över på hyresgäster. Det är avgörande att omställningen sker på ett sätt som inte belastar hushållen utan snarare stärker en långsiktig ekonomisk och social hållbarhet i bostadssektorn.

Hyresgästföreningen

Marie Linder, förbundsordförande

Joachim Höggren, utredare